

Η εξορυκτική/μεταλλουργική δραστηριότητα στην Ελλάδα. Στατιστικά δεδομένα και παρεμβάσεις της Πολιτείας για τη διετία 2011-2012.

Εξορυκτική/Μεταλλουργική δραστηριότητα. Τη διετία 2011-2012 ο τομέας συνέχισε την ίδια πτωτική τάση που διαμορφώθηκε τα προηγούμενα χρόνια λόγω της οικονομικής κρίσης, ακολουθώντας την σημαντική πτώση στη ζήτηση αλλά και τις τιμές των πρώτων υλών στους κλάδους της χαλυβουργίας, των κατασκευών, της οικοδομής, του τσιμέντου και του σκυροδέματος. Η ύφεση ενισχύθηκε από την αστάθεια στις διεθνείς αγορές των πρώτων υλών, τη μείωση στις διεθνείς τιμές των μετάλλων και την αύξηση των τιμών της ενέργειας σε όλη την ΕΕ.

Η εγχώρια αγορά κυρίως στα κατεξοχόν **δομικά προϊόντα** (αδρανή, τσιμέντο, κεραμικά κλπ) υπέστη πολύ μεγάλη πτώση και οι επιχειρήσεις λατομείων αδρανών και γενικότερα δομικών προϊόντων καθώς και οι τσιμεντοβιομηχανίες, αντιμετωπίζουν καθημερινά ζήτημα επιβίωσης. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η συνολική παραγωγή των πρωτογενών αδρανών υλικών κατέπεσε την διετία 2011-2012 σε 25-35 εκατ. tn, (από 90 εκατ. tn το 2007) ακριβώς λόγω της μεγάλης συρρίκνωσης της εσωτερικής αγοράς των δομικών προϊόντων. Αντίθετα, οι εξαγωγικές ελληνικές επιχειρήσεις με προϊόντα που διοχετεύονται στην ευρωπαϊκή και γενικότερα στην διεθνή αγορά (βιομηχανικά ορυκτά, αλουμίνιο, νικέλιο, κλπ) αντιμετώπισαν με σχετική επιτυχία την συνεχιζόμενη ύφεση διατηρώντας ικανοποιητικά αποτελέσματα.

Στην βάση δεδομένων που τηρεί το ΥΠΕΚΑ/Δνση Πολιτικής Ορυκτών Πρώτων Υλών καταχωρήθηκαν 524 δελτία δραστηριότητας/απραξίας που αφορούν την εξορυκτική δραστηριότητα για το 2011 και 443 δελτία αντιστοίχως για το 2012. **Στον Πίνακα 1 (στο τέλος του άρθρου) δίνονται οι ετήσιες παραγωγές για τα βασικά προϊόντα της μεταλλευτικής/μεταλλουργικής βιομηχανίας που αφορούν τα έτη 2011 και 2012.** Τα στοιχεία αυτά είναι συνδυασμός στοιχείων που προέρχονται α) από τα στατιστικά που τηρεί το Υπ. Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ΥΠΕΚΑ και β) τα στοιχεία που δημοσιοποιεί ετήσια ο Σύνδεσμος Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων (ΣΜΕ).

Αναλυτικότερα, για το νικέλιο (Ni), τη διετία 2011-2012, που ήταν μια από τις ιστορικά παραγωγικότερες περιόδους για την ΛΑΡΚΟ ΓΜΜΑΕ, επετεύχθη άνοδος κατά 30% και πλέον της παραγωγής η οποία ανήλθε στο επίπεδο των 18.600 tn νικελίου από τα χαμηλά του 2010 (περίπου 14.000 tn Ni) και 2009 (ιστορικό χαμηλό των 8269 tn). Ο ετήσιος κύκλος εργασιών για το 2012 ήταν 278,52 εκατ. Ευρώ (από 311,12 εκατ. ευρώ το 2011) με παράλληλη σημαντική αύξηση του όγκου πωλήσεων/εξαγωγών, ο οποίος ενισχύθηκε κατά 40%, σε 18.594 τόνους (για το 2011) και 19.071 (για το 2012) δημιουργώντας ιστορικό ρεκόρ πωλήσεων. Εντούτοις, η υπό ιδιωτικοποίηση, εξαγωγική μεταλλευτική και μεταλλουργική εταιρεία, μοναδική βιομηχανία παραγωγής σιδηρονικελίου από δικά της κοιτάσματα σε ολόκληρη την Ευρώπη, η οποία απασχολεί άμεσα ή έμμεσα περισσότερους από 1.000 εργαζομένους, επλήγη από τις αυξομειώσεις της διεθνούς τιμής του νικελίου, και το τελικό αποτέλεσμα της χρήσης 2012, προστιθεμένων των φόρων, ήταν **καθαρές ζημιές 34,32 εκατ. ευρώ**, έναντι αντιστοιχών κερδών 6,37 εκατ. ευρώ το 2011.

Η μεταλλουργική μονάδα της ΛΑΡΚΟ ΓΜΜΑΕ στη Λάρυμνα τροφοδοτήθηκε σε πρώτη ύλη αποκλειστικά με εγχώριο σιδηρονικελιούχο μετάλλευμα (λατερίτη) από τα μεταλλεία Ευβοίας, Αγίου Ιωάννη και Καστοριάς, η δε συνολική παραγωγή σιδηρονικελιούχου μεταλλεύματος ανήλθε σε 2,25 εκατ. tn (για το 2012) και 2,23 (για το 2011). Παράλληλα η Λάρκο παρήγαγε και 268 χιλ tn Λιγνίτη (για το 2012) και 350 χιλ tn Λιγνίτη (για το 2011) από το λιγνιτωρυχείο

της στα Σέρβια Κοζάνης, το μεγαλύτερο μέρος του οποίου διατέθηκε στην ηλεκτροπαραγωγή μέσω της ΔΕΗ ΑΕ.

Η παραγωγή ΑΙ για το 2012 από την ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ Α.Ε. (ανήκει στον Όμιλο Μυτιληναίου) διατηρήθηκε στα ίδια επίπεδα με το 2011 (περίπου 165 χιλ. τον.) παρά την μέτρια ζήτηση από την αγορά απορροφώντας 1.784.798 τον. Βωξίτη (εκ των οποίων οι 395.946 τον. εισαγωγής) δηλ. πάνω από το 75% της εγχώριας παραγωγής βωξίτη. Οι ενδοκοινοτικές εξαγωγές ΑΙ ήταν 89.3 χιλ. τον. αξίας 135.1 εκατ. € ενώ οι εξαγωγές προς τρίτες χώρες ήταν 857 τον. αξίας 1.7 εκατ. €. Επισημαίνεται ότι οι εξαγωγές της εταιρείας, η οποία είναι και η μοναδική στην Ελλάδα που παράγει πρωτόχυτο αλουμίνιο, καλύπτουν το 80-90% των συνολικών πωλήσεων του ομίλου, με εξαίρεση τη δραστηριότητα της ηλεκτρικής ενέργειας που αφορά στην εγχώρια αγορά. Δυστυχώς η έντονη συγκράτηση της αγοράς για το 2012 δεν επέτρεψε την διατήρηση της παραγωγικής δραστηριότητας για την ένυδρη αλουμίνα της οποίας η παραγωγή σημείωσε πτώση από τα ιστορικά υψηλά του 2011 όπου είχε συμβάλλει καθοριστικά η διοχέτευσή της σε μη μεταλλουργικές χρήσεις (πχ. κεραμικά, φίλτρα κλπ). Συγκεκριμένα, οι συνολικές πωλήσεις για την ένυδρη αλουμίνα ήταν για το 2012, 104 χιλ. τον. περίπου αξίας 13.5 εκατ. €. Αξιίζει να αναφέρουμε ότι συνολικά η βιομηχανία αλουμινίου (πρωτόχυτο, δευτερόχυτο αλουμίνιο, προϊόντα έλασης, τελικά προϊόντα κλπ) στη Ελλάδα απασχολεί 30.000 περίπου άτομα, ενώ η Χώρα μας ελέγχει το 2,5% της παγκόσμιας αγοράς αλουμινίου.

Η εγχώρια **παραγωγή βωξίτη** από τις S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε, Δελφοί Δίστομο ΑΜΕ και ΕΛΜΙΝ ΑΕ, για το 2012 (1,8 εκατ. tn) σημείωσε πτώση σε σχέση με το 2011 (2,3 εκατ. tn) κυρίως λόγω του περιορισμού της ζήτησης τόσο για μεταλλουργική χρήση (παραγωγή αλουμινίου) όσο και άλλων χρήσεων στην χαλυβουργία, την τσιμεντοβιομηχανία κλπ.

Η παραγωγή σε **μεικτά θειούχα μεταλλεύματα** από την ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ ΑΕ διατηρήθηκε στα προηγούμενα επίπεδα (πάνω από 217 χιλ. ξηροί tn από τις ΟΠ16 και 25 Ν. Χαλκιδικής) ενώ τα προϊόντα εμπλουτισμού (συμπυκνώματα θειούχου μολύβδου, θειούχου ψευδαργύρου και σιδήρου μετά από διαφορική επίπλευση) που εξήχθησαν σχεδόν στο σύνολό τους ξεπέρασαν σε αξία τα 46.4 εκατ. € (22.8 εκατ. € για τον Pb, 21.9 εκατ. € για τον Zn και 1,65 € για τον FeS₂), υπερβαίνοντας τα επίπεδα του 2011.

Σημαντική ήταν για μια χρονιά ακόμη, παρά την επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας, η διεθνής παρουσία της ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ ΑΕ στην παραγωγή ωμού λευκόλιθου (πάνω από 351 χιλ. tn) και **μαγνησιακών** καθετοποιημένων προϊόντων (δίπυρης και καυστικής μαγνησίας, 26 και 60 χιλ. tn αντίστοιχα) και εξαιρετικά ενθαρρυντικό για την Ελλάδα το γεγονός ότι η συγκεκριμένη εταιρεία (με συνολική αξία πωλήσεων για το 2012 πάνω από 30 εκατ. Ευρω είναι αμιγώς εξαγωγική και επιτυγχάνει -παρά τη συρρίκνωση των μεγεθών σε σχέση με το 2011- να διατηρείται ως η μεγαλύτερη εξαγωγική επιχείρηση προϊόντων λευκόλιθου εντός της ΕΕ εστιάζοντας παράλληλα σε θέματα ποιότητας και αποκατάστασης περιβάλλοντος. Επίσης, η επαναδραστηριοποίηση της ΒΙΟΜΑΓΝ (διάδοχο σχήμα της FIMISCO και της παλαιάς ΒΙΟΜΑΓΝ) στην περιοχή της Β. Ευβοίας στοχεύει στην εκμετάλλευση των γνωστών κοιτασμάτων του Γερορέματος και του Κακάβου και την περαιτέρω αξιοποίηση τους για παραγωγή μαγνησίας στις εγκαταστάσεις των Φούρνων Μαντουδίου μετά από σχετικό εκσυγχρονισμό. Το όλο σχέδιο βρίσκεται στη φάση εκπόνησης και αξιολόγησης μελετών.

Για το 2012, **ο τομέας των βιομηχανικών ορυκτών** διατήρησε σε μεγάλο βαθμό τα αποτελέσματα του 2011, κυρίως χάρις στον πολυποικίλο εξαγωγικό προσανατολισμό των προϊόντων προς αγορές πρώτων υλών που έχουν ελάχιστα θιγεί από την ύφεση στον κατασκευαστικό τομέα (πχ. αγορές της Βόρειας Αμερικής). Συγκεκριμένα, η παραγωγή **μπεντονίτη** και **περλίτη** διατηρήθηκε στα επίπεδα του 2011, με μικρή αύξηση τόσο για τον μπεντονίτη (1,23 εκατ. tn) όσο και τον περλίτη (876 χιλ. tn). Η εξαγωγές μπεντονίτη για χρήσεις χυτηρίων, μεταλλουργίας σιδήρου και γεωτρήσεων πετρελαίου παρουσίασαν αύξηση ενώ οι πωλήσεις σε έργα υποδομής του κατασκευαστικού τομέα σημείωσαν πτώση. Η S&B

Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε διατήρησε τη θέση της ως η μεγαλύτερη εξαγωγική εταιρεία μπεντονίτη στον κόσμο (παραγωγή εντός του 2012 1,2 εκατ. tn από τα ορυχεία της Μήλου) με συνολική αξία πωλήσεων πάνω 65 εκατ. Ευρω (100% εξαγωγές). Τα αντίστοιχα στοιχεία για το 2011 ήταν παραγωγή 1,16 εκατ. tn με συνολική αξία πωλήσεων πάνω από 69 εκατ. Ευρω. Ανάλογη εικόνα παρουσίασε και ο κλάδος του περλίτη, με περιορισμό των εξαγωγών που αφορούν την οικοδομή και διεύρυνση άλλων χρήσεων πχ. γεωργικές, εφαρμογές χυτηρίων, διηθητικών μέσων, ειδικών μονώσεων κλπ. Η S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε παρήγαγε εντός του 2012, από τα ορυχεία στο Τσιγκράδο και Τράχηλα της Μήλου, 468 χιλ. tn περλίτη (έναντι 385 χιλ. tn το 2011) επιτυγχάνοντας συνολική αξία πωλήσεων σε ακατέργαστα και κατεργασμένα προϊόντα 30,8 εκατ. Ευρω (έναντι 33,4 εκατ. Ευρω για το 2011).

Η παραγωγή **χουντίτη/υδρομαγνησίτη** από την ΛΕΥΚΑ ΟΡΥΚΤΑ Α.Ε., θυγατρική του ομίλου Ankerroort, ανήλθε εντός του 2012 σε 24.200 tn (από τις παραχωρήσεις 72 και 74 αμφότερες στην περιοχή Σερβίων Κοζάνης) παρουσιάζοντας μια σταθερά ανοδική τάση τόσο στην παραγωγή όσο και στις πωλήσεις επεξεργασμένου όσο και αργού υλικού σε σχέση με τα προηγούμενα έτη 2011 (παραγωγή 23.800 tn) και 2010 (παραγωγή 16.650 tn). Επίσης, η παραγωγή αστρίων από την εταιρεία ΜΕΒΙΟΡ ΑΕ ήταν για το 2012 13.000 tn.

Τα προϊόντα **ολιβινίτη** (ΘΕΡΜΟΛΙΘ ΑΕ), **αμφιβολίτη** (ΦΙΜΠΡΑΝ ΑΕ) και **ατταπουλγίτη** (ΓΕΩΕΛΛΑΣ ΑΜΜΑΕ) διατήρησαν την ανοδική τους πορεία και τον εξαγωγικό προσανατολισμό τους αξιοποιώντας τόσο το παραγωγικό δυναμικό όσο και το υπάρχον αποθεματικό των προηγούμενων ετών για την τροφοδοσία των εργοστασίων επεξεργασίας. Για τα ανωτέρω ορυκτά θα πρέπει να επισημανθεί ότι πέραν των πολυπληθών χρήσεων που καλύπτουν ανάγκες της χημικής, κατασκευαστικής βιομηχανίας, χαλυβουργίας, πυριμάχων κλπ. χρησιμοποιούνται ευρέως και σε κατεξοχήν περιβαλλοντικές χρήσεις (ως αποχρωστικές γαίες, ως μέσα διύλισης και διαχείρισης αποβλήτων, ως μοριακά φίλτρα, διηθητικά και μονωτικά μέσα κλπ).

Ανάλογες χρήσεις έχουν ο **ζεόλιθος** (παραγωγή μόλις 2.850 tn για το 2012) και ο **διατομίτης** για τον οποίο δεν υφίσταται ακόμη αδειοδοτηθείσα εκμετάλλευση. Ειδικά για τον ζεόλιθο Θράκης, η επένδυση που σχεδίαζε η εταιρεία Geo-vet δεν έχει ακόμη υλοποιηθεί. Επισημαίνεται ότι την άνοιξη του 2011, ο γενικός γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης, προχώρησε (χωρίς διαγωνισμό) στην απευθείας μίσθωση στην εταιρεία Geo-vet λατομικής έκτασης 160 στρεμμάτων στα Πετρωτά Έβρου, με στόχο η εταιρεία να προχωρήσει στην έκδοση της απαιτούμενης άδειας για την εξόρυξη και παραγωγή του ορυκτού. Ωστόσο, η διαδικασία αυτή δεν έχει ολοκληρωθεί, μέχρι σήμερα, διότι σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία θα πρέπει να προκηρυχθεί διεθνής πλειοδοτικός διαγωνισμός για την εκχώρηση των δικαιωμάτων μίσθωσης του συγκεκριμένου δημόσιου λατομικού χώρου.

Η παραγωγή Ναξίας **σμύριδας** μειώθηκε σε 4.250 tn (από 5.900 και 7.000 tn που ήταν αντίστοιχα το 2011 και 2010) σε μια προσπάθεια ελέγχου του αδιάθετου αποθέματος ύψους 160 χιλ. tn που διατηρείται στις υπαίθριες αποθήκες σμύριδας του Δημοσίου στη Μουτσούνα στη Νάξο και για τη διοχέτευση του οποίου στην αγορά έγιναν σημαντικές προσπάθειες εντός του 2011 και 2012. Πράγματι, ήδη μία σημαντική ποσότητα (άνω των 45 χιλ. tn) έχει διοχετευθεί στην αγορά για το 2012 (ΕΛΜΙΝ Α.Ε.).

Η παραγωγή σε υγρό **διοξειδίο του άνθρακα (CO₂)** από τις εγκαταστάσεις της AIR LIQUIDE HELLAS στο Μεσοχώρι Φλώρινας, ήταν για τη διετία 2011-2012 περίπου 10 χιλ. tn ετησίως. Η εταιρεία απασχολεί στην ακριτική περιοχή πάνω από 35 άτομα (μαζί με το εργολαβικό προσωπικό για την μεταφορά και τη διανομή) ενώ το παραγόμενο προϊόν χρησιμοποιείται στη βιομηχανία τροφίμων ως πρόσθετο (ως ανθρακικό, μέσο οξίνισης), στην αδρανοποίηση συσκευασιών, στη βιομηχανία (κοπή-συγκόλληση μετάλλων, σιδηρουργία, χημική βιομηχανία), σε ερευνητικά κέντρα για τη λειτουργία αναλυτικών οργάνων, στον κλάδο υγείας, στην επεξεργασία υγρών λυμάτων για ρύθμιση ΡΗ, για την αναγόμευση πυροσβεστήρων κ.α.

Αδρανή και συναφή Υλικά. Ο τομέας των αδρανών δομικών υλικών καθώς και όλοι οι συναφείς με τα δομικά υλικά κλάδοι, παρουσίασαν έντονη κάμψη λόγω της συνέχισης και κορύφωσης της ύφεσης στην οικοδομική δραστηριότητα και τις κατασκευές. Η παρατεταμένη ύφεση στην εγχώρια αγορά οδήγησε τις εταιρείες του κλάδου σε προβληματική λειτουργία και σε ορισμένες περιπτώσεις σε οριστικό κλείσιμο. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις μας, οι οποίες επιβεβαιώνονται και από τον Σύνδεσμο Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων (ΣΜΕ) η παραγωγή των πρωτογενών αδρανών υλικών σε εθνικό επίπεδο κυμάνθηκε σε 25 εκατ. τn περίπου (38 εκατ. τn για το 2011) καταγράφοντας νέο ιστορικό χαμηλό. Είναι ενδεικτικό ότι πριν την περίοδο της κρίσης, όταν οι παραγωγές προσέγγιζαν τους 100 εκατ. τn ετησίως, το δεδομένο αυτό (των 25 εκατ. τn) αποτελούσε εκτίμηση που αφορούσε μόνο την παράνομη -μη καταγεγραφήμενη- εξορυκτική δραστηριότητα στον τόπο μας!

Στον τομέα των **δευτερογενών αδρανών**, όπως πχ. τα Απόβλητα Εκσκαφών Κατασκευών & Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) τα οποία προκύπτουν από δραστηριότητες όπως η κατασκευή των κτιρίων και των δημοσίων υποδομών, ολική ή μερική κατεδάφιση κτιρίων και υποδομών κλπ. είναι ελπιδοφόρο ότι μετά την καθιέρωση του σχετικού θεσμικού πλαισίου (ΚΥΑ 36259/1757/Ε103/2010 ΦΕΚ 1312Β/24-08-2010, Απόφαση 2011/753/ΕΕ) ήδη εντός της διετίας 2011-2012 εγκρίθηκαν από την Πολιτεία (Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης, Ε.Ο.ΑΝ) πέντε (5) Συλλογικά Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης, τα οποία καλύπτουν ένα μεγάλο μέρος της επικράτειας. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η ποσότητα των συγκεκριμένων αποβλήτων που παράγονται από τις διάφορες οικοδομικές εργασίες (κατασκευές και κατεδαφίσεις) στην Ελλάδα εκτιμώνται σε 2-3 εκατ. τόνους ετησίως. Δεδομένου ότι μέχρι σήμερα δεν υπήρχε ένα οργανωμένο δίκτυο συλλογής και αξιοποίησης τους, η διαχείριση των υλικών αυτών γινόταν αποσπασματικά, δημιουργώντας μεγάλα προβλήματα υποβάθμισης του περιβάλλοντος εξαιτίας της ανεξέλεγκτης διάθεσής τους.

Οι συναφείς (με τα αδρανή) κλάδοι που αφορούν στην παραγωγή **ποζολάνης** και **πυριτικού**, τα προϊόντα **τσιμέντου/σκυροδέματος**, τα προϊόντα **ανθρακικού ασβεστίου** κλπ. δοκιμάστηκαν έντονα τη διετία 2011-2012. Το 2012 η παραγωγή ποζολάνης σημείωσε νέο αρνητικό ιστορικό δεκαετίας στους 280 χιλ. τn (350 χιλ. τn για το 2011) ακριβώς λόγω της κύριας χρήσης του υλικού αυτού ως πρόσμικτου στο τσιμέντο, του οποίου η χρήση στην εσωτερική αγορά έχει υποστεί τεράστια κάμψη. Ενδεικτικό είναι ότι η παραγωγή ποζολάνης από την ΛΑΒΑ ΑΕ στην Ξυλοκερατιά Μήλου το 2012 περιορίστηκε σε 139 χιλ. (το 2011 ήταν 178 χιλ. τn , το 2010 ήταν 258 χιλ. τn και το 2009 440 χιλ. τn) ενώ η αντίστοιχη παραγωγή της ΙΝΤΕΡΜΠΕΤΟΝ ΑΕ από το ορυχείο της επίσης στην Ξυλοκερατιά Μήλου ήταν για το 2012 μηδενική. Μηδενική ήταν και η παραγωγή πυριτικού και καολίνη σε επίπεδο χώρας, η παραγωγή ποζολανών ειδικών χρήσεων (πχ. για ειδικά δομικά κονιάματα, πληρωτικά υλικά κλπ) καθώς και η παραγωγή προϊόντων χαλαζία-χαλαζίτη. Ανάλογα επλήγησαν και τα προϊόντα της **κεραμικής βιομηχανίας**, τα προϊόντα ανθρακικού ασβεστίου (μαρμαρόσκονη, δομικά κονιάματα κλπ) **και η κίσηρις (ελαφρόπετρα)** η οποία τη διετία 2011-2012 διατηρήθηκε στα χαμηλά επίπεδα παραγωγής κάτω από 400 χιλ. τn. Συγκεκριμένα, για την ελαφρόπετρα παρήχθησαν από το Γυαλί Νυσίρου (ΛΑΒΑ ΑΕ) το 2012 περίπου 385 χιλ τn πρωτογενούς υλικού (έναντι 470 χιλ τn το 211) με συνολική αξία πωλήσεων 4,3 εκατ. ευρώ (έναντι 3,86 εκατ. Ευρω για το 2011). Ενδεικτικά αναφέρεται ότι σε περιόδους πριν από την κρίση η παραγωγή αλλά και διάθεση ελαφρόπετρας από το Γυαλί ξεπερνούσε σταθερά τους 800 χιλ. τn και η αξία πωλήσεων τα 6-7 εκατ. ευρώ.

Η παραγωγή **γύψου** κατά το 2012 αυξήθηκε κυρίως λόγω της σχετικής αύξησης των εξαγωγών, οι οποίες υπερέβησαν το 50% του συνολικού όγκου της παραγωγής. Χαρακτηριστικά αναφέρεται η παραγωγή γύψου για την εταιρεία ΛΑΒΑ ΑΕ, από το Αλτσί Σητείας Λασιθίου Κρήτης, όπου από το σύνολο της παραγωγής των 224 χιλ. τn για το 2012, οι εξαγωγές

αφορούσαν 158,5 χιλ. τn (ποσοστό 70,5%) και η εσωτερική κατανάλωση 65,5 χιλ. τn (ποσοστό 29,5 %). Τα αντίστοιχα ποσοστά για το 2011 ήταν παραγωγή 260 χιλ. τn (εξαγωγές αφορούσαν 168 χιλ. τn , ποσοστό 65%) και η εσωτερική κατανάλωση 92 χιλ. τn (ποσοστό 35%). Επίσης, η παραγωγή αλατιού (από 7 εργοτάξια αλυκών σε όλη τη χώρα) αυξήθηκε κατά το 2012 σε 192 χιλ. τn (έναντι 174 χιλ. τn για το 2011) κυρίως λόγω της βελτίωσης των καιρικών συνθηκών την περίοδο εξάτμισης και συγκομιδής του αλατιού.

Ενεργειακά ορυκτά και Υδρογονάνθρακες. Η παραγωγή **λιγνίτη** από τα ορυχεία της ΔΕΗ ΑΕ υπερέβη τους 61,7 εκατ. τn (για το 2012) και 56,80 εκατ. τn (για το 2011) διατηρώντας την δεσπόζουσα θέση που κατέχει η συγκεκριμένη εταιρεία μεταξύ των λιγνιτοπαραγωγών σε διεθνές επίπεδο (3η θέση στην ΕΕ και μεταξύ των 10 μεγαλύτερων παραγωγών λιγνίτη παγκοσμίως). Αναλυτικότερα οι 52,1 εκατ. τn προέρχονταν από το Λιγνιτικό Κέντρο Δυτικής Μακεδονίας (ΛΚΔΜ) (έναντι 47,43 εκατ. τn το 2011) και οι 9,6 εκατ. τn από το Λιγνιτικό Κέντρο Μεγαλόπολης (ΛΚΜ) (έναντι 9,37 εκατ. τn το 2011). Επίσης, από τα λιγνιτωρυχεία εκτός της ΔΕΗ ΑΕ, κυρίως το ορυχείο της Αχλάδας (Ρόζας) και των Σερβίων Κοζάνης (Λάρκο), παρήχθησαν συνολικά πάνω από 1,3 εκατ. τn για το 2012 (έναντι 1,6 εκατ. τn για το 2011) που επίσης διατέθηκαν στις μονάδες ηλεκτροπαραγωγής. Η συμμετοχή του λιγνίτη στο ενεργειακό μίγμα που αφορά το διασυνδεδεμένο σύστημα της Χώρας υπερέβη για το 2011 το 55% ενώ η αντίστοιχη συμμετοχή στο σύνολο της Χώρας (συμπεριλαμβανομένων και των μη διασυνδεδεμένων νησιών) ήταν 49.5%. Για το 2012, παρά το γεγονός ότι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη παρέμεινε ουσιαστικά στα επίπεδα του 2011, το ποσοστό συμμετοχής του λιγνίτη στο συνολικό ενεργειακό μείγμα της ΔΕΗ μειώθηκε σε 46,9%, ως αποτέλεσμα της αύξησης του μεριδίου της ΔΕΗ στη λιανική αγορά, η οποία καλύφθηκε με αγορές από τρίτους παραγωγούς (φυσικό αέριο και ΑΠΕ).

Η παραγωγή για το 2012 σε αργό **πετρέλαιο και φυσικό αέριο** από την ΚΑΒΑΛΑ OIL A.E. (θυγατρική της Energean Oil & Gas) και τα κοιτάσματα της περιοχής του Πρίνου διατηρήθηκε στα ίδια περίπου επίπεδα με το 2011. Η συγκεκριμένη εταιρεία, μοναδική εταιρία εξόρυξης υδρογονανθράκων στην Ελλάδα, στοχεύει σε σημαντικές επενδύσεις γεωτρήσεων με σκοπό τον διπλασιασμό της παραγωγής από το υφιστάμενο κοιτάσμα του Πρίνου από τα 2.500 βαρέλια που είναι σήμερα στα 4.000 βαρέλια πετρέλαιο ημερησίως. Επίσης ανακοίνωσε (εντός του 2013) επενδυτικό πρόγραμμα για την αξιοποίηση του Πεδίου Έψιλον με στόχο αρχικής ημερήσιας παραγωγής 3.000 βαρελιών εντός του 2013 (τα εκτιμώμενα απολήψιμα αποθέματα του κοιτάσματος «Ε» ανέρχονται στα 6,3 εκατομμύρια βαρέλια).

Κλάδος Μαρμάρου. Παρά τις σοβαρές επιπτώσεις της κρίσης στην εγχώρια κυρίως κατανάλωση, ο κλάδος των προϊόντων μαρμάρου αλλά και διακοσμητικών πετρωμάτων, επέδειξε εξαιρετική «ανθεκτικότητα» και κατάφερε να διατηρήσει τις παραγωγικές επιδόσεις του αλλά και το βαθμό απασχόλησης σε επιστημονικό και εργατοτεχνικό προσωπικό. Ενδεικτικά, μόνο στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, υπάρχουν 80 ενεργά λατομεία μαρμάρων (από το σύνολο των 146 που απέστειλαν δελτία δραστηριότητας/απραξίας το 2012) και οι εργαζόμενοι της συγκεκριμένης περιφέρειας στον κλάδο εκτιμώνται σε 6.000-7.000 άτομα. Εντούτοις, από τα αρχεία της Διεύθυνσης Πολιτικής Ορυκτών Πρώτων ΥΠΕΚΑ, προκύπτει ότι τα ενεργά λατομεία το 2007 ήταν 192 ενώ το 2001 ήταν 261, συνεπώς είχαν αδρανοποιηθεί ή εγκαταλειφθεί το 25% των λατομείων μαρμάρων μέχρι το 2007 και μέχρι το 2012 το 50%, εκείνων που λειτουργούσαν πριν 12 χρόνια. Αναλόγως έχουν περιοριστεί οι παραγόμενες ποσότητες ογκομαρμάρων από 1 εκατ. τn στις αρχές της περασμένης δεκαετίας σε 250-350 χιλ.τn ογκομαρμάρων σήμερα. Ενθαρρυντικό είναι ότι όλα αυτά τα χρόνια, παρά την καθοδική

πορεία της παραγωγής, έγινε μια σημαντικότερη αλλαγή, αυξήθηκε ομαλά και σημαντικά ο όγκος των εξαγωγών, τόσο σε ποσότητα όσο και σε αξία, όπως άλλωστε προκύπτει και από το διάγραμμα εισαγωγών-εξαγωγών (Σχ.1). Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το 1991, οι εξαγωγές (ακατέργαστων) ογκομαρμάρων αποτελούσαν το 14% της παραγωγής, το 2000 οι εξαγωγές αποτελούσαν το 35%, ενώ το 2008 το 58%, ποσοστό που διατηρήθηκε πάνω από 60% μέχρι το 2012.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, τη διετία 2011-2012, συνεχίστηκε **ο εξαγωγικός προσανατολισμός του ελληνικού μαρμάρου** (μέχρι και 75-80% της συνολικής παραγωγής μαρμαρικών προϊόντων) με παράλληλη συρρίκνωση της εσωτερικής αγοράς, η οποία άλλοτε ξεπερνούσε το 50% της παραγωγής. Από το προϊόν που εξάγεται, πάνω από το 30-35% κατευθύνεται προς την Κίνα και το υπόλοιπο εξαγόμενο μάρμαρο διατίθεται σε χώρες της Μέσης Ανατολής, στις ΗΠΑ και σε μικρότερο βαθμό στην ευρωπαϊκή αγορά.

Συγκεκριμένα, η παραγωγή στο σύνολο των μαρμαρικών προϊόντων (ογκομάρμαρα, ξοφάρια, λατύπες κλπ) για τη διετία 2011-2012 ξεπέρασε το 1 εκατ. τμ ετησίως ενώ **οι εξαγωγές στο σύνολο του τομέα μαρμάρων** (μάρμαρα και άλλα προϊόντα φυσικών λίθων) σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ) ήταν για το 2011, 830 χιλ τμ (αυξημένες κατά 10,2% σε ποσότητα και κατά 31,7% σε αξία, σε σύγκριση με το 2010) ενώ το 2012 ανήλθαν σε 917 χιλ τμ (αυξημένες κατά 10,4% σε ποσότητα και κατά 10,2% σε αξία, σε σύγκριση με το 2011) συνεχίζοντας έτσι, την ανοδική τους τροχιά που έχει ξεκινήσει από το 2008, όταν η εγχώρια ζήτηση άρχισε να επηρεάζεται από την οικονομική κρίση (βλ. Σχ. 1 στο τέλος της αναφοράς).

Ειδικότερα, οι εξαγωγές μαρμάρων προς την Κίνα, η οποία αποτελεί πλέον, την σημαντικότερη μαζική αγορά για το ελληνικό μάρμαρο, ανήλθαν σε 75 εκατ. Ευρώ (σε σύνολο 205 εκατ. € για το 2011) και 88 εκατ. Ευρώ (σε σύνολο 226 εκατ. για το 2012), αντιπροσωπεύοντας το 35-40% της συνολικής αξίας των ελληνικών εξαγωγών μαρμάρου. Δυστυχώς η απορρόφηση αυτή, ειδικά από την Κίνα αφορά κυρίως ακατέργαστους όγκους μαρμάρου, με αποτέλεσμα να περιορίζεται η προστιθέμενη αξία αλλά και να έχουμε απώλειες σε δημόσια έσοδα λόγω διαφορετικής δασμολογικής πολιτικής ανάλογα το βαθμό κατεργασίας του εξαγόμενου προϊόντος.

Αναλυτικότερα, **οι εξαγωγές/εισαγωγές μαρμάρων και άλλων προϊόντων από φυσικούς/διακοσμητικούς λίθους** για τη διετία 2011-2012 παρουσιάζονται στον σχετικό πίνακα 2. Τα στοιχεία προέρχονται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ) και αναλύονται ανά δασμολογική κλάση σύμφωνα με την συνδυασμένη ονοματολογία της EUROSTAT. Εν συνεχεία έχουν ομαδοποιηθεί από το marmaronet.com (για το 2011), ομαδοποίηση που διατηρήθηκε και κατά την ανάλυση στοιχείων του 2012.

Η ποσοτική σύνθεση των εξαγωγών, όπως προκύπτει από τον πίνακα αυτό, ήταν η εξής:

Για το 2011: 830.802 τμ, εκ τω οποίων 73,90% προϊόντα Μαρμάρου (όγκοι, πλάκες, κατεργασμένα προϊόντα), 2,40% Προϊόντα Γρανίτη και 23,70% Λοιπά προϊόντα από λίθους (σχιστόπλακες, κυβόλιθοι, ψηφίδες, άλλες πέτρες).

Για το 2012: 917.326 τμ, εκ τω οποίων 75,29% προϊόντα Μαρμάρου (όγκοι, πλάκες, κατεργασμένα προϊόντα), 1,80% Προϊόντα Γρανίτη και 22,91% Λοιπά προϊόντα από λίθους (σχιστόπλακες, κυβόλιθοι, ψηφίδες, άλλες πέτρες).

Αναφορικά με τις εισαγωγές μαρμάρων και φυσικών λίθων, τα έτη 2011-2012, οι εισαγωγές κατέγραψαν μεγάλη μείωση (για τέταρτη και πέμπτη συνεχή χρονιά), λόγω της εγχώριας κρίσης που έχει ελαχιστοποιήσει τη ζήτηση δομικών υλικών. Πιο συγκεκριμένα, το 2011 οι εισαγωγές προϊόντων από φυσικούς λίθους περιορίστηκαν στους 220,2 χιλ. τμ, αξίας 36 εκατ. €, έναντι 332,7 χιλ. τμ, αξίας 54,7 εκατ. € το 2010 (μείωση -33,8% σε ποσότητα και -34,2% σε αξία). Το 2012 οι εισαγωγές περιορίστηκαν εκ νέου στους 143,5 χιλ. τμ αξίας 30,7 εκατ. € (μείωση -

34,8% σε ποσότητα και -14,5% σε αξία). Στη σύνθεση των εισαγωγών της διατίας 2011-2012, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, κυριάρχησαν τα μάρμαρα και οι ασβεστόλιθοι (limestones).

Σε ορισμένες περιπτώσεις, εταιρείες του κλάδου επέδειξαν εξωστρεφή συμπεριφορά και κατάφεραν αυξημένους κύκλους εργασιών με σημαντικά κέρδη και επενδύσεις. Ενδεικτικά αναφέρονται οι εταιρείες: Α) Η εταιρεία ΑΕΒΕ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ ΜΑΡΜΑΡΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ, μέλος του ΣΜΕ, η οποία εξορύσσει το επώνυμο μάρμαρο Διονύσου Αττικής αλλά δραστηριοποιείται και εκτός του Πεντελικού όρους, στα νησιά του Αιγαίου, στη Β. Ελλάδα (Βώλακας Δράμας) και στο εξωτερικό. Β) Η εισηγμένη «FHL - Η. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΜΑΡΜΑΡΑ-ΓΡΑΝΙΤΕΣ Α.Β.Ε.Ε», της οποίας το 2012 ο κύκλος εργασιών ανήλθε σε 34,7 εκατ. ευρώ και κέρδη προ φόρων 4,56 εκατ. ευρώ. Γ) Η επίσης εισηγμένη εταιρεία ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ ΑΕ με κύκλο εργασιών ο οποίος ανήλθε για το 2012 σε 26,79 εκατ. ευρώ και κέρδη προ φόρων στα 2,4 εκατ. ευρώ. Δ) Η εταιρεία Παυλίδης ΑΕ.-Μάρμαρα-Γρανίτες (μη εισηγμένη, μέλος του ΣΜΕ), με κύκλο εργασιών στα 42,5 εκατ. ευρώ και τα κέρδη προ φόρων στα 13,46 εκατ. ευρώ, ενώ τα ίδια κεφάλαια ανήλθαν σε 51,94 εκατ. ευρώ. Οι τρεις τελευταίες εταιρείες δραστηριοποιούνται κυρίως στην Βόρεια Ελλάδα και είναι σε πολύ μεγάλο ποσοστό εξαγωγικές.

Επενδυτικά Σχέδια Χρυσού. Στο θέμα των επενδυτικών σχεδίων που αφορούν την αξιοποίηση των κοιτασμάτων χρυσού της ΒΑ Χαλκιδικής, του Περάματος Θράκης και των Σαπών Ροδόνης, είχαμε τις ακόλουθες εξελίξεις:

(α) για το έργο της Χαλκιδικής, η εγκεκριμένη από την διοίκηση ΜΠΕ που αφορά την αξιοποίηση του πορφυρικού κοιτάσματος των Σκουριών Χαλκιδικής και του κοιτάσματος μεικτών θειούχων της Ολυμπιάδας, προσεβλήθη με αιτήσεις αναστολής και ακύρωσης ενώπιον του ΣΤΕ (οι αιτήσεις αυτές απερρίφθησαν από το ΣΤΕ εντός του 2013).

(β) για το έργο στο Πέραμα, υποβλήθηκε στις αρχές του 2012, από την «Χρυσωρυχεία Θράκης ΑΜΒΕ» (θυγατρική της Eldorado Gold Corporation) και μετά από έγκριση της σχετικής προμελέτης, η ΜΠΕ ενώ παράλληλα το έργο εντάχθηκε από τον Ιούνιο του 2012 στη διαδικασία για την επιτάχυνση υλοποίησης επενδύσεων (fast track).

Επισημαίνεται ότι και η εταιρεία Eldorado Gold Corporation η οποία είναι υπεύθυνη για τα δύο ανωτέρω έργα (α) και (β), αποφάσισε εντός του 2013 τη μετάθεση της έναρξης παραγωγής σε σειρά έργων παγκοσμίως, μεταξύ των οποίων και στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, η εταιρεία ανέβαλε κατά ένα έτος -από το 2015 στο 2016- την έναρξη παραγωγής στις Σκουριές και στο Πέραμα.

(γ) για το έργο στις Σάπες Ροδόνης, η ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗ ΘΡΑΚΗΣ ΑΕ (ιδιοκτησίας σήμερα Glory Resources Αυστραλίας) υπέβαλε ΜΠΕ που αφορά ερευνητικές γεωτρήσεις για τον εντοπισμό και αξιολόγηση των κοιτασμάτων της Οχιάς και του Αγ. Δημητρίου ενώ στο τέλος του 2012 υπέβαλε (μετά από έγκριση της σχετικής προμελέτης) ΜΠΕ για το σύνολο του έργου. Εντούτοις, εντός του επόμενου έτους (2013) η εταιρεία έκλεισε τις προσωρινές της εγκαταστάσεις στις Σάπες κι ανέστειλε τις εργασίες της, μέχρι να «ξεκαθαρίσει το επενδυτικό κλίμα για την εξόρυξη του χρυσού στην Ελλάδα».

Υγιεινή και Ασφάλεια. Για το 2011, στα αρχεία των Επιθεωρήσεων Μεταλλείων καταχωρήθηκαν 134 ατυχήματα από τα οποία τα 4 θανατηφόρα, ενώ από το σύνολο των ατυχημάτων το 30% αφορούσε εργολαβικό προσωπικό. Τα ατυχήματα αυτά αφορούν τους κατεξοχήν χώρους παραγωγής και τις υποστηρικτικές δραστηριότητες (πχ. σπαστηροτριβεία, συνεργεία κλπ). Για το 2012, υπήρξε σχετική μείωση του δείκτη συχνότητας (από 6,15 το 2011 σε 5,48, στοιχεία ΣΜΕ), αύξηση του δείκτη σοβαρότητας (από 127,17 σε 137,59) και μείωση των θανατηφόρων (δείκτης -για το 2011- 1/3955 άτομα ενώ για το 2012 ο δείκτης ήταν 1/6009 άτομα). Ο αριθμός των ατυχημάτων του εργολαβικού προσωπικού που επιβλέπεται από τους

εργολάβους δείχνει να σταθεροποιείται στο 30-35% με ελαφρά μειωμένες τις ώρες απασχόλησης για το 2012 σε σχέση με το 2011, γεγονός που κρίνεται ενθαρρυντικό αναφορικά με την προσπάθεια ένταξης του προσωπικού αυτού στους κανόνες ασφάλειας και υγείας.

Παρεμβάσεις της Πολιτείας. Ο Κανονισμός Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (ΚΜΛΕ), ο οποίος αποτελεί το βασικό θεσμικό εργαλείο που διέπει τη λειτουργία της εξορυκτικής βιομηχανίας αναφορικά με τις συνθήκες ασφάλειας και ορθολογικής εκμετάλλευσης, αναμορφώθηκε εντός του 2011, με την ΥΑ υπ. αρθ. Δ7/Α/οικ.12050/2223/14.06.11 (ΦΕΚ 1227 Β). Ο προηγούμενος ΚΜΛΕ εφαρμόστηκε με επιτυχία από το 1984 μέχρι το 2011. **Με τον νέο κανονισμό** η ελληνική νομοθεσία έχει πλέον ενσωματώσει σε ενιαίο κείμενο το κοινοτικό κεκτημένο σε θέματα που αφορούν την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων στις εργασίες εντοπισμού, εκμετάλλευσης, αξιοποίησης και επεξεργασίας των ορυκτών υλών, στις εργασίες αποκατάστασης των μεταλλευτικών και λατομικών χώρων καθώς και διάφορα θέματα εργατικής νομοθεσίας. Επίσης με το νέο ΚΜΛΕ εκσυγχρονίζονται αρκετές διατάξεις ώστε να ανταποκρίνονται στις νέες τεχνολογικές εξελίξεις, ενώ δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στα θέματα προστασίας του περιβάλλοντος.

Εντός του 2012, η Πολιτεία ενσωμάτωσε την ευρωπαϊκή οδηγία για την **Ποινική προστασία του περιβάλλοντος** – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ (με τον Ν. 4042/13.02.2012) θεσπίζοντας ποινικές κυρώσεις για πρόκληση ρύπανσης ή υποβάθμισης του περιβάλλοντος και καθιστώντας πλέον τον φορέα του έργου εκτός από περιβαλλοντικά υπόχρεο και οικονομικά υπόχρεο σε κάθε περίπτωση μη τήρησης των ΑΕΠΟ (αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει»).

Στο άρθρο 63 του Ν. 4042/13.02.2012 («ρύθμιση δικαιωμάτων μεταλλιοκτησίας») αυξάνονται σημαντικά τα ανώτατα όρια των **μισθωμάτων των δημόσιων μεταλλευτικών παραχωρήσεων**. Επίσης (παρ. 3 του ίδιου άρθρου) καταργείται το άρθρο 175 του ν.δ.210/1973 περί Μεταλλευτικού Κώδικα (ΜΚ), δίνοντας έτσι τη δυνατότητα να καθορίζονται από την Πολιτεία (με ΚΥΑ) πρόσθετα τέλη επί «ενεργών, αποθεματικών και αργουσών παραχωρήσεων μεταλλείων και επί αδειών μεταλλευτικών ερευνών» ανεξαρτήτως ιδιοκτησιακού. Με τον τρόπο αυτό και παρά τις αντιδράσεις από τον Σύνδεσμο Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων (ότι οι αυξήσεις σε μισθώματα και τυχόν πρόσθετα τέλη θα πρέπει να συναρτώνται τόσο με τις οικονομικές επιδόσεις των μεταλλευτικών επιχειρήσεων όσο και με τη διεθνή συγκυρία) **ετέθη για πρώτη φορά το θέμα επιβολής τελών επί των δικαιωμάτων μεταλλιοκτησίας («mining royalties») στην Χώρα μας.**

Για το θέμα των εσόδων της Πολιτείας από μισθώματα, επισημαίνεται ότι την τριετία 2009-2011 βεβαιώθηκαν από τις αρμόδιες Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας ως δημόσια έσοδα 18,2 εκατ. € που αποτελούν άθροισμα παγίων και αναλογικών μισθωμάτων για τα δημόσια λατομεία αδρανών και μαρμάρων. Για το 2012 το ποσό των μισθωμάτων αυτών εκτιμάται σε 5 εκατ. Ευρω. Επίσης βεβαιώνονται από το ελληνικό δημόσιο περίπου 2 εκατ. € ετησίως που αφορούν συνολικά τα έσοδα από μισθώματα των δημοσίων μεταλλείων και 2,5 εκατ. € που αφορούν τα λιγνιτωρυχεία που έχουν εκμισθωθεί σε ιδιώτες καθώς και 1,6 εκατ. € προερχόμενα από τα δημόσια ορυχεία βιομηχανικών ορυκτών. Άρα, η εκτίμηση για τα ετήσια έσοδα της Πολιτείας από μισθώματα που αφορούν λατομεία και μεταλλευτικές παραχωρήσεις (πλην υδρογονανθράκων και γεωθερμίας), είναι για το 2012, περίπου 11-12 εκατ. Ευρω. **Δυστυχώς, μόνο ένα μέρος των χρημάτων αυτών εισπράττονται από το ελληνικό δημόσιο**, ακριβώς επειδή οι εξορυκτικές επιχειρήσεις λόγω της οικονομικής κρίσης έχουν προβεί

σε διακανονισμούς οφειλών και είτε αδυνατούν να πληρώσουν είτε πληρώνουν σε δόσεις τις οφειλές τους προς το δημόσιο.

Επίσης, εντός του 2012, **έχουν επιβληθεί από τις Επιθεωρήσεις Μεταλλείων διοικητικές κυρώσεις** ύψους περίπου 2-3 εκατ. €, ποινές που αντιστοιχούν σε όλες τις κατηγορίες των ορυκτών. Στα παραπάνω θα πρέπει να προστεθούν και τα έσοδα από το ειδικό τέλος υπέρ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (5% επί της αξίας των πωλούμενων προϊόντων για τα αδρανή, άρθρο 15 Ν.2115/93 και 2% για τα βιομηχανικά ορυκτά, Ν.2130/93, άρθρο 27 παρ. 8) τα οποία μαζί με τις προαναφερθείσες χρηματικές ποινές πιστώνονται στα ταμεία των ΟΤΑ στην περιοχή των οποίων δραστηριοποιούνται οι εξορυκτικές επιχειρήσεις. Τέλος, θα πρέπει να συνυπολογισθούν τα έσοδα υπέρ του πράσινου ταμείου (1% επί της αξίας των πωλούμενων προϊόντων) που αφορά την ένταξη λατομείων στον Ν.4001/2011.

Το 2012 συνεχίστηκε η **συμπλήρωση της νομοθεσίας για την περιβαλλοντική αδειοδότηση** (Ν.4014/2011) με την έκδοση α) της ΥΑ για την περιβαλλοντική κατηγοριοποίηση των έργων (ΥΑ 1958/13.01.2012) β) της ΚΥΑ για την ενσωμάτωση της άδειας έγκρισης επέμβασης στην ΑΕΠΟ σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν. 4014/2011 (ΚΥΑ 152977/23.3.2012) γ) της ΚΥΑ για τον υπολογισμό ανταλλάγματος χρήσης δασικής έκτασης (ΚΥΑ 165384/405/2012). Αναμένονται και άλλες αποφάσεις που θα εξυπηρετήσουν τον τομέα, όπως πχ. εκείνη για τις πρότυπες Περιβαλλοντικές δεσμεύσεις (ΠΠΔ) που ήδη προβλέπονται (αντί των ΜΠΕ) από τον Ν. 4014/2011 και οι οποίες αναμένεται να απλοποιήσουν σε μεγάλο βαθμό την περιβαλλοντική αδειοδότηση της έρευνας των μαρμάρων και βιομηχανικών ορυκτών.

Εξάλλου, σημαντική είναι η ανακοίνωση εντός του 2012 (29.02.2012) **της Εθνικής Πολιτικής για την Αξιοποίηση των Ορυκτών Πρώτων Υλών (ΟΠΥ) της Χώρας**, η οποία διαμορφώθηκε από το ΥΠΕΚΑ σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους παραγωγικούς και κοινωνικούς φορείς. Πρόκειται για μια διακήρυξη βασικών αξόνων πολιτικής που εξειδικεύεται περαιτέρω σε επιμέρους ενέργειες και παρεμβάσεις, οι οποίες κρίνονται απαραίτητες για την εξυπηρέτηση του βασικού στόχου δηλ. της εκμετάλλευσης του ορυκτού πλούτου της Χώρας με όρους «βιωσιμότητας». Κυριότερες είναι η ένταξη της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης και του χωροταξικού σχεδιασμού στην εξορυκτική δραστηριότητα, η προώθηση τους τρίπτυχου εκπαίδευση-έρευνα-καινοτομία και η θεσμοθέτηση ενός θεσμικού πλαισίου, απλού, σταθερού και προβλέψιμου κατά το δυνατόν που θα εμπνέει εμπιστοσύνη στους επενδυτές και θα εξασφαλίζει την πρόσβαση στα κοιτάσματα, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της εξορυκτικής δραστηριότητας αλλά και τις τομεακές πολιτικές ανάπτυξης άλλων δραστηριοτήτων. Στο ανωτέρω πλαίσιο, η ελληνική πολιτεία κατά την διαδικασία αναθεώρησης των Περιφερειακών Χωροταξικών Σχεδίων (η οποία ξεκίνησε εντός του 2012 και ανατέθηκε σε ιδιώτες μελετητές) παρείχε όλες τις κατευθύνσεις και τα αναλυτικά στοιχεία που διαθέτει σε βάσεις δεδομένων για τα κοιτάσματα και τις λειτουργούσες εξορυκτικές επιχειρήσεις ανά την επικράτεια, ώστε αυτά να ληφθούν υπόψη κατά την εκπόνηση των σχεδίων αυτών και γενικότερα στον Περιφερειακό Χωροταξικό Σχεδιασμό.

Στο θέμα αξιοποίησης των υδρογονανθράκων, κρίνεται ιδιαίτερα ενθαρρυντική η προσπάθεια για την επαναδραστηριοποίηση, μετά από 15 χρόνια, της ελληνικής αγοράς έρευνας και παραγωγής υδρογονανθράκων, με τη συνδρομή των υπηρεσιών και την καθοδήγηση της πολιτικής ηγεσίας του ΥΠΕΚΑ. Μετά την ψήφιση του Ν. 4001/2011 με τον οποίο εκσυγχρονίστηκε η διαδικασία αδειοδότησης αναφορικά με την αναζήτηση, έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων και συστήθηκε η «Ελληνική Διαχειριστική Εταιρία

Υδρογονανθράκων ΑΕ (ΕΔΕΥ ΑΕ)», αναμένεται η έκδοση του ΠΔ με το οποίο καταρτίζεται το καταστατικό λειτουργίας της Εταιρίας καθώς και η ολοκλήρωση της στελέχωσής της. Στο πλαίσιο του Ν. 4001/2011, το ΥΠΕΚΑ προκήρυξε διαγωνισμό συμμετοχής σε σεισμικές ερευνητικές εργασίες απόκτησης δεδομένων μη αποκλειστικής χρήσης εντός της θαλάσσιας ζώνης στη Δυτική και Νότια Ελλάδα, ο οποίος κατακυρώθηκε στην νορβηγική Petroleum Geo-Services (PGS) εντός του 2012. Τα πρώτα αποτελέσματα των σεισμικών απεικονίσεων που πραγματοποιήθηκαν από τον Νοέμβριο 2012 μέχρι και τις 25 Φεβρουαρίου 2013, βρίσκονται στην φάση της επεξεργασίας. Επίσης, το ΥΠΕΚΑ προκήρυξε διεθνή πλειοδοτική διαδικασία άμεσης παραχώρησης των δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου για έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων με τη διαδικασία της «ανοικτής πρόσκλησης» (open door) σε τρεις περιοχές: Πατραϊκός κόλπος, Ιωάννινα και Δυτικό Κατάκολο. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΥΠΕΚΑ, τα εκτιμώμενα απολήψιμα αποθέματα στον Πατραϊκό Κόλπο είναι της τάξης των 200 εκατ. βαρελιών, στα Ιωάννινα 50 - 80 εκατ. βαρέλια και στο Κατάκολο 3 εκατ. βαρέλια, ενώ τα αναμενόμενα συνολικά έσοδα του Δημοσίου από τις δύο περιοχές που κατακυρώθηκαν, σε βάθος χρόνου 25ετίας, υπολογίζονται σε περίπου 11 δισ. Ευρώ (ο διαγωνισμός ολοκληρώθηκε εντός του 2013).

Στον τομέα της γεωθερμίας, τη διετία 2011-2012, προκηρύχθηκαν και ανατέθηκαν από το ΥΠΕΚΑ, 4 διεθνείς πλειοδοτικοί διαγωνισμοί για την εκμετάλλευση γεωθερμικών πεδίων υψηλής θερμοκρασίας σε Έβρο, Νέστο, Χίο, Σαμοθράκη, συνολικού ύψους επενδύσεων 200 εκατ. €. Οι διαγωνισμοί αφορούσαν την παραχώρηση δικαιωμάτων έρευνας στις ανωτέρω 4 εντοπισμένες γεωθερμικές περιοχές, με στόχο την έρευνα καταρχήν και στη συνέχεια την εκμετάλλευσή τους είτε για την παροχή θερμού νερού είτε για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, εφόσον από την έρευνα προκύψουν ρευστά υψηλής θερμοκρασίας. Η κοινοπραξία ΙΤΑ Α.Ε.- ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ στην οποία είχε κατακυρωθεί το ανωτέρω έργο κηρύχθηκε έκπτωτη το 2013. Έχει επίσης προκηρυχθεί και κατακυρωθεί από το ίδιο υπουργείο 2ος γύρος διαγωνισμών για άλλα 4 πεδία υψηλών θερμοκρασιών σε Καβάλα, Σπερχειό, Ικαρία και Σουσάκι, συνολικού ύψους επενδύσεων 63 εκατ. €. Η εκμετάλλευση των πεδίων αυτών ανατέθηκε εντός του 2012 στην ΔΕΗ Ανανεώσιμες, η οποία εκτός των δικαιωμάτων αυτών έχει στην κατοχή της επίσης δικαιώματα εκμετάλλευσης στη Μήλο, τη Νίσυρο τα Μέθανα και τη Λέσβο. Επισημαίνεται ότι το σύνολο των γεωθερμικών πεδίων της χώρας που εκτιμάται ότι μπορεί άμεσα να αξιοποιηθεί υπερβαίνει ως επενδύσεις τα 400 εκατ. €, με δυνατότητα παραγωγής έως 300 MW ηλεκτρικής ενέργειας.

Εντός του 2011, το ΥΠΕΚΑ προκήρυξε επίσης Διεθνή Πλειοδοτικό Διαγωνισμό **για το Δημόσιο Μεταλλευτικό Χώρο που περιλαμβάνεται στις περιοχές Μεταξοχωρίου, Βάθης, Γερακαριού, Φύσκακ κλπ.** στην Περιφερειακή Ενότητα Κιλκίς. Στο συγκεκριμένο χώρο, εκτιμώνται αποθέματα μεταλλευμάτων χρυσού, χαλκού και άλλων μεταλλευμάτων της τάξης του 1,5 δισ € σε ακαθάριστη αξία των περιεχόμενων μετάλλων (gross metal value), ενώ αν υπολογιστούν τα δυναμικά εκμεταλλεύσιμα αποθέματα (potential resources) η αξία αυτή εκτιμάται περίπου 7,0 δισ. €. Εντός του 2012 εγκρίθηκε το πρακτικό της αρμόδιας επιτροπής που εισηγείται την κατακύρωσή του στην εταιρεία ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ. Στη μελλοντική εξέλιξη της περιοχής αυτής θα πρέπει να συμπεριληφθεί το πρόσθετο αποθεματικό δυναμικό των 4,0 δισ. € που αναμένεται να προκύψει από τις έρευνες του ΙΓΜΕΜ στο παρακείμενο κοιτάσμα της Ποντοκερασιάς Κιλκίς στο πλαίσιο σχετικού έργου του ΕΣΠΑ (ΜΕΟΠΥ/ΕΠΑΕ) που έχει ανατεθεί στο ΙΓΜΕΜ. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τόσο εκμετάλλευση των πορφυρικών κοιτασμάτων χαλκού-χρυσού της συγκεκριμένης περιοχής όσο και γενικότερα για έργα που αφορούν χρυσοφόρα κοιτάσματα σε όλη τη Βόρειο Ελλάδα, έχουν εκδηλωθεί αντιδράσεις από παράγοντες

των τοπικών κοινωνιών που αμφισβητούν τη δυνατότητα εξόρυξης και εν συνεχεία ανάκτησης του χρυσού με τεχνικές που συνάδουν με την περιβαλλοντική προστασία.

Στο πεδίο των Ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών και μετά την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία για τις Πρώτες Υλες (RMI, 2008) είναι γνωστό ότι η Ε. Επιτροπή προχώρησε εντός του 2012 σε νέα πρωτοβουλία σχετικά με τις Πρώτες Υλες, την Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας (European Innovation Partnership) (COM (2012) 82 final). Αποτελεί επιτυχία για την Ελλάδα το γεγονός ότι στην διευθύνουσα επιτροπή (High Level Steering Group) όπου εκπροσωπούνται επτά (7) Χώρες (από 27 Κράτη Μέλη) σε επίπεδο υπουργών, συμμετέχει και ο Έλληνας αρμόδιος υφυπουργός ενώ στις επιμέρους ομάδες («sherpa» group, επιχειρησιακές ομάδες θεματικών πεδίων κλπ) συμμετέχουν και Έλληνες τεχνοκράτες κι επιστήμονες.

Τέλος, σημαντικό είναι το γεγονός ότι την περίοδο 2010-2012 **εγκρίθηκαν ερευνητικά έργα συνολικού προϋπολογισμού 28,5 εκατ. ευρώ με φορέα υλοποίησης το Ι.Γ.Μ.Ε.Μ./Ε.Κ.Β.Α.Α.**, τα οποία θα χρηματοδοτηθούν από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» (4 έργα προϋπολογισμού 9,6 εκατ. €), «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (7 έργα προϋπολογισμού 17,5 εκατ. €) και «Ψηφιακή Σύγκλιση» (1 έργο προϋπολογισμού 1,4 εκατ. €) του ΕΣΠΑ. Το σύνολο των Υποέργων Αυτεπιστασίας (εκτέλεση πράξεων με ίδια μέσα), ανέρχεται σε 37 (επί συνόλου 56) και έχουν προϋπολογισμό 15,2 εκατ. €, επί συνόλου 28,5 εκατ. €, δηλ. αποτελούν ποσοστό 53% του συνόλου των υποέργων. Αντιστοίχως, το σύνολο των Υποέργων Ανάθεσης σε τρίτους, ανέρχεται σε 19 (επί συνόλου 56) και αποτελούν ποσοστό 47% του συνόλου των υποέργων.

Δυστυχώς, μόλις στο τέλος του 2012 κατέστη δυνατή η εξασφάλιση χρηματοδότησης μόνο για το 4,65% επί του συνόλου των προϋπολογισμών των ενταγμένων έργων ενώ οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες κατά το έτος 2012 αναλογούν στο 1,5% επί του συνολικού αρχικού προϋπολογισμού για τα έργα που υλοποιούνται από το Ι.Γ.Μ.Ε.Μ. ενώ αντίστοιχη ήταν και η απορρόφηση αναφορικά με τις δαπάνες των υποέργων (τα Υποέργα Αναθέσεων δεν έχουν ακόμη συμβασιοποιηθεί). Παρά την ήδη διαπιστωθείσα βραδυπορεία ως προς την απορρόφηση των χρημάτων για την υλοποίησή των προγραμμάτων, τα ανωτέρω έργα του Ι.Γ.Μ.Ε.Μ. είναι τα μόνα έργα στο τόπο μας με στόχο την πρόωθηση της βιώσιμης ανάπτυξης στον τομέα της εξορυκτικής βιομηχανίας με συγκεκριμένες ερευνητικές δράσεις που προάγουν την καινοτομία αλλά και τις υποδομές, που συμβάλλουν στην δημιουργία προϋποθέσεων για νέες ευκαιρίες επένδυσης στον τομέα καθώς και στην προστασία και την αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, ενώ ο ορίζοντας ολοκλήρωσης ορίζεται πλέον το 2015.

[η εργασία συντάχθηκε από τον Δρ. Τζεφέρη Πέτρο, προϊστάμενο Δ/νσης Πολιτικής Ορυκτών Πρώτων Υλών ΥΠΕΚΑ, email: tzeferisp@eka.ypeka.gr]

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΕΞΟΡΥΚΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Παραγωγή Λατομικών/Μεταλλευτικών/Μεταλλουργικών Προϊόντων

ΠΑΡΑΓΩΓΗ	Ποσότητα σε τόνους (Metric tons) εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά	
	2011	2012
Βωξίτης	2.300.000 ¹	1.815.328 ¹
Αλουμίνιο, πρωτόχυτο (παραγωγή χυτηρίου)	167.490 ²	165.046 ²
Αλουμίνα Al ₂ O ₃ (άνυδρη)	683.030	653.011
Αλουμίνα Al ₂ O ₃ (ένυδρη)	809.700 ³	784.400 ³
Μεικτά θειούχα μεταλλεύματα (ξηροί tn)	214.943	227.197 ⁴
Θειούχος Μόλυβδος, PbS (συμπύκνωμα, ξηροί tn)	16.592	18.062
Θειούχος Ψευδάργυρος, ZnS (συμπύκνωμα, ξηροί tn)	39.127	41.824
Θειούχος σίδηρος, FeS ₂ (συμπύκνωμα, ξηροί tn)	0	4.260
Σιδηρονικελιούχο μετάλλευμα (λατερίτης)	2.235.966	2.256.686
Κράμα σιδηρονικελίου (FeNi)	93.905	96.435 ⁵
Νικέλιο στο κράμα σιδηρονικελίου	18.527	18.632
Σκουριά (χονδρομερές παραπροϊόν)	69.674	86.776
Σκουριά (τριμμένο παραπροϊόν, -5 mm)	79.011	85.511
Λευκόλιθος/Μαγνησίτης	541.813 ⁶	351.266 ⁶
Δίπυρη Μαγνησία	38.343	26.832
Καυστική Μαγνησία	59.838	60.625
Πυρίμαχες μάζες	45.202	44.821
Μπεντονίτης (πρωτογενές υλικό)	1.188.442 ⁷	1.235.105 ⁷
Ατταπουλγίτικη Αργίλος	17.748 ⁸	19.872 ⁸
Χουντίτης/Υδρομαγνησίτης	23.800	24.200
Ποζολάνη	350.000*	270.000
Ποζολάνες ειδικών χρήσεων	49.733 ⁹	0
Καολίνης	NA	0
Περλίτης (πρωτογενές υλικό)	842.870 ¹⁰	876.396 ¹⁰
Περλίτης (κατεργασμένος)	507.235	450.000 ¹¹
Κίσηρις (ελαφρόπετρα)	468.960	385.917
Διοξειδίο του πυριτίου (Πυριτικό)	1.671 ¹²	0
Γύψος και ανυδρίτης	590.000 ¹³	621.329 ¹³
Ολιβινίτης (πρωτογενές)	55.325	20.285
Αμφιβολίτης	23.263	10.398
Ανθρακικό ασβέστιο (άμορφο και κρυσταλλικό)	400.000 ¹⁴	380.000 ¹⁴
Αστριοί	10.563 ¹⁵	13.000
Χαλαζίας και χαλαζίτης	11.241	0

Διοξείδιο του άνθρακα (CO2) [υγρό]	10.200	10.760
Ζεόλιθος	NA	2.850
Λιγνίτης	58.400.000	62.334.803 ¹⁶
Αργό Πετρέλαιο (σε βαρέλια)	675.504 ¹⁷	661.510 ¹⁷
Φυσικό Αέριο (σε Nm3) ¹⁸	5.927.401	6.401.717
Αλάτι (μη ορυκτό, δι'εξατμίσεως)	174.500 ¹⁹	191.970 ¹⁹
Ασβεστολιθικά Αδρανή	38.000.000*	29.000.000*
Μάρμαρα (σε κυβ. μέτρα)	285.000	320.000*
Ξοφάρια (όγκοι ακανόνιστου σχήματος)	390.000	244.000
Μαρμαρικά παραπροϊόντα (λατύπες, σχιστόπλακες, ψηφίδες κλπ)	650.000*	500.000*
Σμύριδα	5.900	4.250

NA: δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία

*: στοιχείο κατ' εκτίμηση

(πηγή: ΥΠΕΚΑ, ΣΜΕ)

¹ Βωξίτης: S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε, Δελφοί Δίστομο ΑΜΕ και ΕΛΜΙΝ ΑΕ

² προϊόν ηλεκτρόλυσης; 165.147 tn (για το 2011) και 165.579 tn (για το 2012)

³ πώση μετά το ιστορικό ρεκόρ παραγωγής ένυδρης αλουμίνας εντός του 2011

⁴ Περιεχ. Μεταλ. : Pb: 15.313 tn, Zn: 23.196 tn, Fe: 55.117 tn, Ag: 39.759 Kg, Au: 1065,55 Kg (παραχωρήσεις 16 και 25) ⁵ περιεκτικότητα σε Ni: 19,32%

⁶ Σύνολο παραγωγής ωμού λευκολίθου από μονάδα κυρίως εμπλουτισμού και μονάδα μαγνητών.

⁷ Μπεντονίτης: S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε, ΜΠΕΝΤΟΜΑΙΝ Α.Ε., Sud Chiemie Hellas, Ελ. Μεταλλευτική ΕΠΕ, Μαυρογιάννης.

⁸ Ατταπουλίτης/παλυγκοσκίτης και σμεκτίτης/σαπωνίτης, τροφοδοσία εργοστασίου ΓΕΩΕΛΛΑΣ ΑΜΜΑΕ στην Κνίδη Γρεβενών.

⁹ ποζολάνες ειδικών χρήσεων: κονιάματα, πληρωτικά, κλπ. από ΚΥΒΟΣ ΑΕ και ΕΛΛ.ΠΟΖΟΛΑΝΕΣ ΑΕ

¹⁰ Περλίτης: S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε, ΕΕΚΟΜ ΑΕ, ΠΕΡΛΙΤΕΣ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΕ, ΜΗΛΟΠΑΝ ΑΕ.

¹¹ Περλίτης (κατεργασμένος): S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε, ΠΕΡΛΙΤΕΣ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΕ ¹² Πυριτικό: ΛΑΒΑ ΑΕ

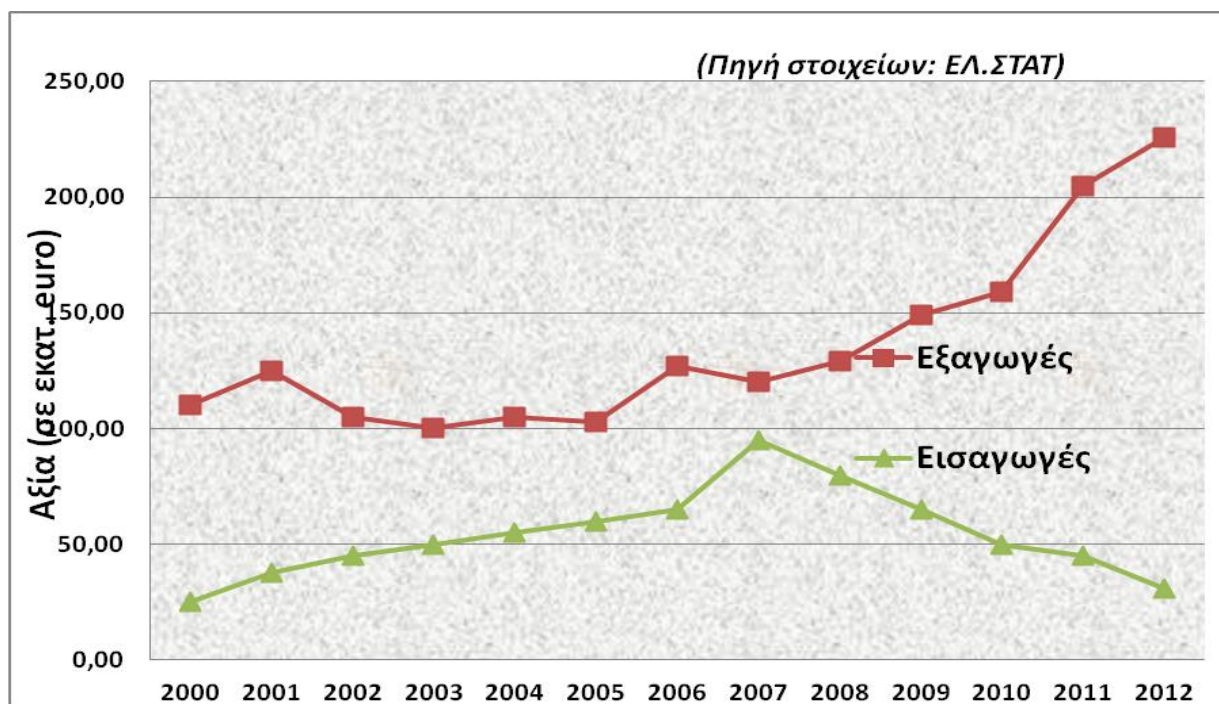
¹³ Γύψος: ΙΝΤΕΡΜΠΕΤΟΝ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ ΑΕ, ΛΑΒΑ ΑΕ, ΒΡΒ ΕΛΛΑΣ ΑΒΕΕ (νυν SAINT GOBAIN HELLAS), ΒΙΟΓΥΨ-ΚΑΡΒΕΛΗΣ ΑΕ, ΚΝΑUF ΑΕ, Γ.ΖΕΡΒΑΚΗΣ ΑΕ

¹⁴ προϊόντα ανθρακικού ασβεστίου (κονιάματα δόμησης, πληρωτικά, μαρμαρόσκονη, στόκος, maroline, alfamix, iokal, iokalit κλπ) από ΜΑΡΜΑΡΑ ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ, ΠΕΡΡΑΚΗΣ-ΤΖΙΩΝΑΣ, ΖΑΦΡΑΝΑΣ, ΙΟΝΙΑΝ ΚΑΛΚ κλπ.

¹⁵ Αστριοι: ΜΕΒΙΟΡ ΑΕ ¹⁶ ΔΕΗ Α.Ε., ΛΑΡΚΟ (Σέρβια Κοζάνης), Μ.Ε.Τ.Ε., ΛΙΓΝ. ΚΑΡΑΠΑΤΗ, ΛΙΓΝ.ΑΧΛΑΔΑΣ Α.Ε.

¹⁷ ΚΑΒΑΛΑ OIL Α.Ε. και Energean Oil & Gas ¹⁸ Κανονικό κυβικό μέτρο (Nm3)

¹⁹ Επτά (7) εργοτάξια σε όλη την Ελλάδα, 55% του συνόλου προερχόμενο από τις αλυκές Μεσολογίου.

Σχ. 1: Εισαγωγές και Εξαγωγές μαρμάρων και διακοσμητικών λίθων [2000-2012]

ΠΙΝΑΚΑΣ 2									
Εξαγωγές - Εισαγωγές Μαρμάρων-Διακοσμητικών Πετρωμάτων 2011 - 2012. Ανάλυση ανά Δασμολογική Κλάση									
ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΑΣΗ	ΕΞΑΓΩΓΕΣ				ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ			
		2011		2012		2011		2012	
		Βάρος (Kg)	Αξία (€)	Βάρος (Kg)	Αξία (€)	Βάρος (Kg)	Αξία (€)	Βάρος (Kg)	Αξία (€)
Μάρμαρα - Ασβεστόλιθοι - Τραβερτίνες									
Ογκοί	25.15.11.00	442.229.766	82.942.520	488.047.304	100.326.726	96.904.644	15.087.449	60.644.456	10.507.053
Πλάκες	25.15.12.00	38.362.144	9.904.669	53.005.310	10.617.469	20.060.926	2.310.151	6.243.851	1.061.821
Κατεργασμένα Προϊόντα	68.02.21.00	95.484.573	69.305.156	100.635.700	69.370.821	7.857.751	3.120.233	12.421.331	6.443.716
	68.02.91.00	37.813.482	29.131.630	48.932.938	32.566.842	5.747.709	2.029.603	4.318.848	1.608.499
	68.02.92.00	32.612	14.683	31.562	18.942	695.247	284.088	555.030	205.251
	Σύνολο κατεργ/να	133.330.667	98.451.469	149.600.200	101.956.605	14.300.707	5.433.924	17.295.209	8.257.466
ΣΥΝΟΛΟ Μάρμαρα κ.ά		613.922.577	191.298.658	690.652.814	212.900.800	131.266.277	22.831.524	84.183.516	19.826.340

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Εξαγωγές - Εισαγωγές Μαρμάρων-Διακοσμητικών Πετρωμάτων 2011 - 2012. Ανάλυση ανά Δασμολογική Κλάση

ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΑΣΗ	ΕΞΑΓΩΓΕΣ				ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ			
		2011		2012		2011		2012	
		Βάρος (Kg)	Αξία (€)	Βάρος (Kg)	Αξία (€)	Βάρος (Kg)	Αξία (€)	Βάρος (Kg)	Αξία (€)
Γρανίτες									
Ογκοι	25.16.11.00	10.776.710	1.393.872	7.730.140	1.213.600	733.632	143.390	818.230	273.929
Πλάκες	25.16.12.00	255.277	88.629	204.475	79.622	1.359.082	194.633	435.742	270.055
Κατεργασμένα Προϊόντα	68.02.23.00	702.695	551.764	1.166.309	608.610	2.124.549	984.721	2.023.908	691.363
	68.02.93.10	6.385.293	2.570.397	6.405.242	2.556.734	14.006.645	4.616.788	11.337.112	4.079.724
	68.02.93.90	1.911.936	708.547	1.041.047	455.333	2.748.153	872.916	3.009.767	1.158.247
	Σύνολο κατεργ/να	8.999.924	3.830.708	8.612.598	3.620.677	18.879.347	6.474.425	16.370.787	5.929.334
ΣΥΝΟΛΟ Γρανίτες		20.031.911	5.313.209	16.547.213	4.913.899	20.972.061	6.812.448	17.624.759	6.473.318
Σχιστόλιθοι									
Ογκοι / πλάκες	25.14.00.00	7.189.842	1.266.937	10.368.091	1.622.715	1.672.840	205.712	1.203.190	140.738
Κατεργασμένα Προϊόντα	68.03.00.00	2.736.546	482.274	0	0	132.946	17.636	0	0
	68.03.00.10	0	0	853.835	129.899	0	0	21.590	1300
	68.03.00.90	0	0	1.157.561	231.347	0	0	45.339	20.318
	Σύνολο κατεργ/να	2.736.546	482.274	2.011.396	361.246	132.946	17.636	66.929	21.618
ΣΥΝΟΛΟ Σχιστόλιθοι		9.926.388	1.749.211	12.379.487	1.983.961	1.805.786	223.348	1.270.119	162.356
Ψαμμίτες									
Ογκοι / πλάκες	25.16.20.00	135.929	29.860	165.258	44.124	961.130	143.827	959.600	228.586

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 (συνέχεια)									
Εξαγωγές - Εισαγωγές Μαρμάρων-Διακοσμητικών Πετρωμάτων 2011 - 2012. Ανάλυση ανά Δασμολογική Κλάση									
ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΑΣΗ	ΕΞΑΓΩΓΕΣ				ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ			
		2011		2012		2011		2012	
		Βάρος (Kg)	Αξία (€)	Βάρος (Kg)	Αξία (€)	Βάρος (Kg)	Αξία (€)	Βάρος (Kg)	Αξία (€)
Άλλα διακοσμητικά πετρώματα									
Ασβεστολιθικά	25.15.20.00	113.122	40.430	6.048.800	72.331	130.764	13.630	276.385	53.539
Πυριτικά	25.16.90.00	1.427.212	234.803	1.739.036	216.631	41.705.961	1.859.155	24.689.815	1.134.751
Κατεργασμένα Προϊόντα	68.02.29.00	2.897.386	1.169.377	5.093.501	1.375.903	8.402.350	1.712.077	5.433.901	1.021.265
	68.02.99.10	65.045	36.270	133	516	221.169	76.812	106.762	21.331
	68.02.99.90	180.617.561	2.580.401	181.227.204	2.585.951	12.161.526	1.219.322	6.555.609	729.403
	Σύνολο κατεργ/να	183.579.992	3.786.048	186.320.838	3.962.370	20.785.045	3.008.211	12.096.272	1.771.999
ΣΥΝΟΛΟ Άλλα πετρώματα		185.120.326	4.061.281	194.108.674	4.251.332	62.621.770	4.880.996	37.062.472	2.960.289
Κυβόλιθοι, κράσπεδα, πλάκες για λιθόστρωτα εκτός σχιστολίθων									
	68.01.00.00	40.788	32.963	816.248	300.184	1.638.833	322.760	1.908.426	323.680
Ψηφίδες									
	68.02.10.00	1.624.674	2.826.560	2.656.646	2.059.198	997.657	815.018	536.214	807.974
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		830.802.593	205.311.742	917.326.340	226.453.498	220.263.514	36.029.921	143.545.106	30.782.543

Πηγή στοιχείων: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Επεξεργασία δεδομένων: Δ/νση Δ7, ΥΠΕΚΑ